

Informatieveiligheidscomité Kamer sociale zekerheid en gezondheid
--

IVC/KSZG/19/302

BERAADSLAGING NR. 19/168 VAN 1 OKTOBER 2019 INZAKE DE UITWISSELING VAN PERSOONSGEGEVENS TUSSEN FINANCIËLE DIENSTEN EN OPENBARE CENTRA VOOR MAATSCHAPPELIJK WELZIJN VAN GEMEENTEN IN HET KADER VAN HUN DEBITEURENBEHEER

Gelet op de wet van 15 januari 1990 *houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid*, in het bijzonder artikel 15;

Gelet op de wet van 3 december 2017 *tot oprichting van de Gegevensbeschermingsautoriteit*, in het bijzonder artikel 114;

Gelet op de wet van 5 september 2018 *tot oprichting van het informatieveiligheidscomité en tot wijziging van diverse wetten betreffende de uitvoering van verordening (EU) 2016/679 van 27 april 2016 van het Europees Parlement en de Raad betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van richtlijn 95/46/EG*, in het bijzonder artikel 97;

Gelet op het rapport van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid;

Gelet op het verslag van de heer Bart Viaene.

A. ONDERWERP

1. Het informatieveiligheidscomité heeft vastgesteld dat in sommige gemeenten de financiële dienst en het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn samenwerken voor de realisatie van het debiteurenbeheer en daartoe willen overgaan tot de onderlinge uitwisseling van persoonsgegevens van burgers met betalingsachterstallen tegenover het lokaal bestuur en de voorzieningen die het organiseert (bijvoorbeeld kinderopvanginstanties en scholen). De financiële dienst zou bij het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn nagaan of de betrokkenen er al dan niet cliënt zijn. Het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn zou de betrokkenen, al dan niet cliënt, actief verder begeleiden.
2. Met die samenwerking beogen de gemeenten veelal het bijstaan van de burgers vóór de inschakeling van een gerechtsdeurwaarder, die bijkomende kosten met zich brengt, en het opsporen van eventuele andere problematieken, in het kader van de preventieve hulpverlening door het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn.

3. Het informatieveiligheidscomité wil met deze beraadslaging een algemene regeling voor de hogervermelde uitwisseling van persoonsgegevens tussen financiële diensten en openbare centra voor maatschappelijk welzijn in het kader van het debiteurenbeheer bieden.
4. Volgens het informatieveiligheidscomité kunnen de financiële dienst en het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn van een gemeente onderling persoonsgegevens uitwisselen voor zover zij de volgende werkwijze toepassen.
  - de financiële dienst bezorgt de lijst van de debiteuren van de gemeente aan het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn, dat nagaat of zij al dan niet cliënt zijn;
  - het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn deelt aan de financiële dienst per betrokkene mee of hij al dan niet cliënt is;
  - de financiële dienst zet de invorderingsprocedure ten opzichte van de betrokkene tijdelijk stop;
  - het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn probeert de betrokkene bij te staan, ongeacht of hij al dan niet cliënt is;
  - de betrokkene wordt van het voorgaande in kennis gesteld door de vermelding ervan in het reglement van de gemeentevoorziening jegens dewelke de schuld geldt;
  - de verwerking van persoonsgegevens wordt in de eerste fase beperkt tot de identiteit van de betrokken debiteur van de gemeente, de aard en het bedrag van zijn schuld;
  - de financiële dienst krijgt eventueel feedback van de betrokkene zelf, indien die laatste hem contacteert en een afbetalingsplan bekomt of betalingen verricht;
  - de financiële dienst krijgt eventueel feedback van het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn, indien de betrokkene daartoe zijn toestemming geeft;
  - indien de betrokkene niet reageert op het hulpaanbod van het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn, meldt het dat zonder verdere details aan de financiële dienst;
  - de financiële dienst kan na die in kennisstelling door het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn de invorderingsprocedure jegens de betrokkene voortzetten.

B. BEHANDELING

5. Het betreft een mededeling van persoonsgegevens door een instelling van sociale zekerheid (het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn van de gemeente) aan een derde (de financiële dienst van de gemeente) die volgens artikel 15, § 1, van de wet van 15 januari 1990 *houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid* een voorafgaande beraadslaging van de kamer sociale zekerheid en gezondheid van het informatieveiligheidscomité vereist.

6. Volgens de Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 *betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG* moeten persoonsgegevens worden verzameld voor bepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden en mogen ze vervolgens niet verder worden verwerkt op een wijze die met die doeleinden onverenigbaar is (doelbinding), moeten ze toereikend en ter zake dienend zijn en beperkt worden tot wat noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor ze worden verwerkt (minimale gegevensverwerking), moeten ze worden bewaard in een vorm die het mogelijk maakt de betrokkenen niet langer te identificeren dan voor de geldende doeleinden noodzakelijk is (opslagbeperking) en moeten ze met passende technische of organisatorische maatregelen zodanig worden verwerkt dat een passende beveiliging gewaarborgd is en dat ze onder meer beschermd zijn tegen ongeoorloofde of onrechtmatige verwerking en tegen onopzettelijk verlies, vernietiging of beschadiging (integriteit en vertrouwelijkheid).

doelbinding

7. De verwerking van persoonsgegevens beoogt gerechtvaardigde doeleinden, namelijk het regelen en optimaliseren van het debiteurenbeheer van de gemeente en het anticiperend verlenen van bijstand en begeleiding aan de schuldenaars.
8. Het informatieveiligheidscomité is van oordeel dat de samenwerking tussen de twee partijen in het belang van elke betrokkene is vermits de invorderingsprocedure jegens de schuldenaar eventueel tijdelijk wordt stilgelegd (en er dus voorlopig geen dure uitvoeringsmaatregelen worden getroffen die het bedrag van diens schuld aanzienlijk kunnen doen toenemen) en de schuldenaar kan worden geholpen om op een redelijke wijze alsnog zijn achterstallige betalingen ten opzichte van de gemeente te verrichten (in voorkomend geval door schuldbemiddeling).

minimale gegevensverwerking

9. De verwerking van persoonsgegevens wordt in de eerste fase beperkt tot de identiteit van de betrokkene (zijn identificatienummer van de sociale zekerheid, naam, voornaam, adres en contactinformatie), de vermelding dat hij een debiteur van de gemeente is en de aard en het bedrag van zijn schuld. Het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn deelt daarna aan de financiële dienst per betrokkene mee of hij al dan niet cliënt is.
10. Ongeacht of de betrokkene al dan niet reeds als cliënt gekend is, neemt het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn rechtstreeks contact met hem op voor het verlenen van bijstand, zoals uitdrukkelijk staat vermeld in het reglement van de voorziening tegenover dewelke de betrokkene een schuld heeft. De betrokkene moet dus vooraf in staat zijn geweest om kennis te nemen van de samenwerking tussen de financiële dienst en het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn en van de onderlinge uitwisseling van persoonsgegevens tussen die instanties.
11. Indien de betrokken schuldenaar van de gemeente niet ingaat op het hulpaanbod, deelt het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn dat zonder verdere details mee aan de

financiële dienst. Gaat hij wel op het voorstel in, dan gebeurt de verdere terugkoppeling dienaangaande naar de financiële dienst door de betrokkene zelf (indien hij die contacteert en een afbetalingsplan bekommt of betalingen verricht) of door het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn in het kader van zijn taken met betrekking tot de maatschappelijke dienstverlening (indien de betrokkene daartoe zijn uitdrukkelijke toestemming geeft).

12. De persoonsgegevens zijn, uitgaande van de hogervermelde doeleinden, relevant en niet overmatig.

opslagbeperking

13. De financiële dienst en het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn van de gemeente houden de onderling uitgewisselde persoonsgegevens bij zolang dat nodig is voor het regelen van het debiteurenbeheer van de financiële dienst en het verlenen van bijstand aan de schuldenaars door het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn en uiterlijk tot vijf jaar na de aanvang van de verwerking ervan.

integriteit en vertrouwelijkheid

14. Overeenkomstig artikel 14 van de wet van 15 januari 1990 *houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid* geschiedt de mededeling van persoonsgegevens door of aan een instelling van sociale zekerheid (zoals een openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn) in beginsel met de tussenkomst van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid maar kan de kamer sociale zekerheid en gezondheid van het informatieveiligheidscomité op voorstel van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid voorzien in een vrijstelling dienaangaande voor zover die tussenkomst geen toegevoegde waarde kan bieden. Dat is het geval: het gaat om een uitwisseling van een beperkt aantal persoonsgegevens van een beperkt aantal personen tussen twee organisaties op het lokaal niveau, die op een niet-gestructureerde wijze geschiedt. De uitwisseling van de persoonsgegevens tussen de financiële dienst en het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn van eenzelfde gemeente mag bijgevolg rechtstreeks geschieden, zonder de tussenkomst van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid.
15. Bij de verwerking van de persoonsgegevens van schuldenaars van gemeentevoorzieningen houden de financiële diensten en de openbare centra voor maatschappelijk welzijn van de gemeenten rekening met de wet van 15 januari 1990 *houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid* en met elke andere regelgevende bepaling tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer, in het bijzonder de Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 *betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG* en de wet van 30 juli 2018 *betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens*.
16. De betrokkene wordt vooraf in kennis gesteld van de samenwerking en de onderlinge uitwisseling van persoonsgegevens tussen de financiële dienst en het openbaar centrum voor

maatschappelijk welzijn van de gemeente door de uitdrukkelijke vermelding in het reglement van de gemeentevoorziening ten opzichte van dewelke zijn schuld geldt.

Om deze redenen, besluit

de kamer sociale zekerheid en gezondheid van het informatieveiligheidscomité

dat de rechtstreekse uitwisseling van persoonsgegevens tussen de financiële diensten en de openbare centra voor maatschappelijk welzijn van de gemeenten in het kader van hun debiteurenbeheer, zoals in deze beraadslaging beschreven, is toegestaan mits wordt voldaan aan de vastgestelde maatregelen ter waarborging van de gegevensbescherming, in het bijzonder de maatregelen op het vlak van de doelbinding, de minimale gegevensverwerking, de opslagbeperking en de informatieveiligheid.

Bart VIAENE

De zetel van de kamer sociale zekerheid en gezondheid van het informatieveiligheidscomité is gevestigd in de kantoren van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid, op het volgende adres: Willebroekkaai 38 – 1000 Brussel (tel. 32-2-741 83 11).